

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

สรุปประวัติการศึกษาและการทำงานโดยสังเขป

ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ

เกิด วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2467

ปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่อยู่ปัจจุบัน 738/1 ถ.โกสีย์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2487 อนุปริญญาพยาบาลและผดุงครรภ์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

พ.ศ. 2500 Sister tutor's diploma

College of Nursing, Sydney University

พ.ศ. 2503 Bachelor of Science in Nursing (Cum Laud)

Boston University

พ.ศ. 2513 Master of Science in Nursing (Ed. Adm.)

Boston University

พ.ศ. 2515 Doctor of Education (Ed. Adm. in Adult and Higher education)

Boston University

ประวัติการรับราชการและการทำงานอื่น ๆ

ตำแหน่งหน้าที่	จาก พ.ศ. ถึง พ.ศ.	ชื่อหน่วยงาน
พยาบาลจิตเวช	1 กุมภาพันธ์ 2488 - 30 กรกฎาคม 2490	แผนกสูติรีเวชวิทยา โรงพยาบาลศิริราช

นางสงเคราะห์	1 สิงหาคม 2490 - 14 มิถุนายน 2492	เทศบาลอำเภอเมืองชุมแสง จ.นครสวรรค์
ผู้ตรวจการเวรบำ - คึก	15 มิถุนายน 2492 - 28 กุมภาพันธ์ 2494	แผนกพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช
ครูพยาบาลตรี	1 มีนาคม 2497 - 30 กันยายน 2503	โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
อาจารย์พยาบาลโท	3 ตุลาคม 2503	โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ คณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่
รักษาการหัวหน้าแผนก วิชาการพยาบาล	31 มกราคม 2506	คณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่*
หัวหน้าแผนกวิชาการพยาบาล	กุมภาพันธ์ 2506 - 25 เมษายน 2510	โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ ** คณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่
อาจารย์พยาบาลเอก	26 เมษายน 2510 - 29 กันยายน 2516	โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ	28 กันยายน 2516	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
หัวหน้าภาควิชาการพยาบาล สาธารณสุขศาสตร์	31 กรกฎาคม 2518	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
รองคณบดี	5 กันยายน 2518 - 15 สิงหาคม 2526	คณะพยาบาลศาสตร์ *** มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์	25 ธันวาคม 2521	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ฉบับที่ 16 สิงหาคม 2526 - คณะพยาบาลศาสตร์ ****
15 สิงหาคม 2530 มหาวิทยาลัยมหิดล

หมายเหตุ

- * เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมพยาบาลภาคเหนือ (พ.ศ. 2504)
- ** ทำงานเป็นเลขาธิการของสมาคมพยาบาลภาคเหนือ (พ.ศ. 2507 - 2510)
- *** เป็นนายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2519)
และครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2524 - 2525)
- **** เป็นนายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 (พ.ศ. 2529 - 2531)
เป็นกรรมการอำนวยการของสภาการพยาบาลระหว่างประเทศ (พ.ศ. 2527 - 2530)

เกียรติบัตรที่ได้รับ

1. โล่รางวัลอาจารย์ตัวอย่าง จากสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2528
2. ปริญญาวินยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการพยาบาล
จากมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2530
3. ปริญญาวินยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการพยาบาล
จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2531
4. โล่รางวัลพยาบาลดีเด่น สาขาเกียรติคุณ จากสภาการพยาบาล พ.ศ. 2534
5. โล่รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น “มหิดลพยากร” จากสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2535
6. เหรียญทองคำ ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์แก่สมาคม
จากสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

- พ.ศ. 2496 เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- พ.ศ. 2504 เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
- พ.ศ. 2506 จตุรภรณ์มงกุฎไทย

- พ.ศ. 2515 คริตาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. 2519 คริตาภรณ์มั่งกุญไทย
พ.ศ. 2520 เจริญจักรพรรดิมาลา
พ.ศ. 2524 ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. 2528 ประธมาภรณ์มั่งกุญไทย

ภาคผนวก ข.

หลักสูตรที่ รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ มีบทบาทในการพัฒนาปรับปรุง

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ ซึ่งเป็นประธานหลักสูตร ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ท่านได้จัดดำเนินการศึกษาพยาบาลทั้งหมด ดังนี้ คือ

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) 4 ปี

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 1 - 3 ปี

หลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับต้น 2 ปี

หลักสูตรการอบรมระยะสั้น การพยาบาลเฉพาะทาง 3 เดือน

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาล) 2 ปี

สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์ - ศัลยศาสตร์

สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก

หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยชั้นสูง

ในปี พ.ศ. 2518 กระทรวงสาธารณสุขมีการปรับปรุงระบบบริการสาธารณสุขไปสู่ชุมชน ตามแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจาก 3 ปี ครั้ง เป็น 4 ปี ในวิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง เพื่อรวมการศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการรักษาระดับต้น (primary medical care) ให้เพียงพอสำหรับบทบาทขยายที่มอบหมายให้พยาบาลปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2518 คณะพยาบาลศาสตร์จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลและประกาศนียบัตรผดุงครรภ์จาก 3 1/2 ปี เป็น 4 ปี เพื่อรวม primary medical care เข้าด้วย โดยได้ชื่อว่าหลักสูตรใหม่ตามคำเรียกร้องของนักศึกษา ได้มีการส่งนักศึกษาออกฝึกปฏิบัติการอนามัยชุมชนในโรงพยาบาล ดำรงและสถานอนามัยด้วย หลักสูตรนี้ได้รับอนุมัติให้ใช้เป็นหลักสูตรเฉพาะกาลสำหรับนักศึกษา 2 รุ่น เท่านั้น คือ รุ่นสำเร็จ พ.ศ. 2521 และ พ.ศ. 2522 เมื่อมีการขยายหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลและผดุงครรภ์เป็น 4 ปี เทียบเท่าปริญญาตรีแล้ว คณะพยาบาลศาสตร์จึงรับนักศึกษาในหลักสูตรอนุปริญญาเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา และเพิ่มจำนวนรับนักศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) แทน

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) และประกาศนียบัตรผดุงครรภ์

เพื่อสนองความต้องการของประเทศชาติที่ต้องใช้พยาบาลที่มีความรู้ทั้งด้านผดุงครรภ์ และการรักษาพยาบาลขั้นต้นในชุมชนชนบท คณะพยาบาลศาสตร์จึงปรับปรุง วท.บ. (พยาบาล) 4 ปีเดิม โดยรวมวิชาการผดุงครรภ์และการรักษาพยาบาลขั้นต้นไว้ภายในหลักสูตรเดียวกัน โดยใช้ระยะเวลาการศึกษา 4 ปีเท่าเดิม โดยคณะวิทยาศาสตร์ได้ลดจำนวนหน่วยกิตของวิชาทางวิทยาศาสตร์ให้มีแต่เฉพาะที่จำเป็นตามคำวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา และผู้ใช้หลักสูตร วท.บ. (พยาบาลและผดุงครรภ์) ใหม่มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรลดลงมาจากเดิม 175 หน่วยกิตเป็น 148 หน่วยกิต คณะพยาบาลศาสตร์เริ่มใช้หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) ที่ปรับปรุงใหม่นี้ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา (วิเชียร ทวีลาภ, 2525)

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing)

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับพยาบาลผู้สำเร็จจากหลักสูตรระดับอนุปริญญาพยาบาลและอนามัย หรือเทียบเท่าเพื่อวุฒิปริญญาตรีทางการพยาบาล มีระยะเวลาศึกษาอย่างน้อย 1 ปี อย่างมากไม่เกิน 3 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้พยาบาลที่รับราชการในหน้าที่พยาบาลทั่วไปในประเทศได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้และเพิ่มวิทยฐานะได้ โดยวิธีการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด และจำเป็นการราชการเพื่อการเรียนในชั้นเรียนน้อยที่สุด หลักสูตรนี้มีจำนวนวิชาเรียนรวม 30 - 34 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาแกน 18 - 22 หน่วยกิต วิชาเลือกทางสาขาการพยาบาล สาขาละ 12 หน่วยกิต นักศึกษาต้องเรียนวิชาแกน 4 วิชา (16 หน่วยกิตทวิภาค) ในชั้นเรียนเพียง 1 ภาคการศึกษา วิชาที่เหลือออกนั้น นักศึกษาลงทะเบียนและศึกษาด้วยตนเอง ตามคำแนะนำของอาจารย์ประจำแต่ละรายวิชา

หลักสูตรนี้เปิดสอนครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2521 โดยรับนักศึกษาถึงนอกระบบรุ่นแรกจำนวน 106 คน ในปีเดียวกันนี้ทางกระทรวงสาธารณสุขได้รับอนุมัติให้ขยายหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยออกไปอีก 6 เดือนรวมเป็น 4 ปี นักศึกษาอนุปริญญาของคณะพยาบาลศาสตร์ได้เรียกร้องเพื่อศึกษาต่อเช่นเดียวกัน ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้นักศึกษาอนุปริญญาพยาบาล 5 รุ่น เมื่อจบหลักสูตรผดุงครรภ์แล้วให้เข้าเรียนต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเต็มเวลาจนจบการศึกษาภายในเวลา 1 ปี คณะพยาบาลศาสตร์จึงจำเป็นต้องดำเนินการสอนนักศึกษา ปีละ 2 รุ่น คือ

1. นักศึกษาถึงเวลา ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นพยาบาลประจำการอยู่แล้ว รับเข้าศึกษาในชั้นเรียนรุ่นแรก พ.ศ. 2521

2. นักศึกษาเต็มเวลา ได้แก่ นักศึกษาเฉพาะกาลที่รับจากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร อนุปริญญาและประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์แล้ว ลงทะเบียนเต็มเวลาทุกภาคการศึกษา แต่วิธีการเรียนยังคงไว้ตามปรัชญาของหลักสูตร คือเรียนด้วยตนเองยกเว้นเฉพาะวิชาแกน ซึ่งจัดให้เข้าเรียนพร้อมกับนักศึกษาทั้งเวลา

หลักสูตรนี้เปิดสอนโดยมีสาขาเฉพาะ 5 สาขา ด้วยกันคือ

1. สาขาการพยาบาลศัลยศาสตร์
2. สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์
3. สาขาการพยาบาลสูติศาสตร์
4. สาขาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
5. สาขาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ (เปิดสอนปี พ.ศ. 2524)

หลักสูตรพยาบาลผดุงครรภ์ระดับต้น

เป็นโครงการร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มจำนวนการผลิตพยาบาลระดับต้นให้ได้ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ การขยายบริการสาธารณสุขไปสู่ชุมชนชนบทตามเป้าหมายสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. 2543 ทำให้กระทรวงสาธารณสุขต้องมีแผนให้มีโรงพยาบาลอำเภอทุกอำเภอและสถานอนามัยทุกตำบล การผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพหลักสูตร 4 ปี เพียงระดับเดียว ย่อมไม่ทันต่อการขยายบริการสาธารณสุขไปสู่ชุมชนชนบทได้ทันเหตุการณ์ คณะพยาบาลศาสตร์จึงรับผลิตพยาบาลระดับต้นให้กระทรวงสาธารณสุข ปีละ 100 คน โดยเริ่มต้นในปีการศึกษา 2525

หลักสูตรนี้มีระยะเวลาเรียน 2 ปี หลักสูตรประกอบด้วยวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่จำเป็นและวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยเน้นการพยาบาลในชุมชน รวมเบ็ดเสร็จ 81 หน่วยกิต วิทยาค โดยมีการรับสมัครนักศึกษา รับผู้สำเร็จหลักสูตรชั้น ม.ศ. 5 (แผนเดิม) หรือ ม.6 (ตามแผนใหม่) เพื่อให้ผู้สำเร็จหลักสูตรได้กลับไปปฏิบัติงานในภูมิลำเนาเดิม กองงานวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการรับสมัครผ่านทางสาธารณสุขจังหวัด ตามระเบียบที่กำหนดไว้ ส่วนการสอน คณะพยาบาลศาสตร์เป็นผู้สอนภาคทฤษฎีให้ และจัดให้มีการศึกษาภาคปฏิบัติทั้งในโรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการจัดโรงพยาบาลสำหรับเป็นสถานฝึกปฏิบัติทั้งของคณะพยาบาลศาสตร์ในทบวงมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข การศึกษาภาคปฏิบัติในโรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลอำเภอและสถานอนามัยเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้นักศึกษาได้คุ้นเคย

กับปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาในสภาพที่เป็นจริง กระทรวงสาธารณสุขจะร่วมรับผิดชอบในการสอน ควบคุมการศึกษาภาคปฏิบัติในโรงพยาบาลดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการหลักสูตรพยาบาลผดุงครรภ์ระดับต้นเป็นไปอย่างสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของแผนการสาธารณสุขและแผนการสอนคณะพยาบาลศาสตร์ ทบวงมหาวิทยาลัยและกองงานวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด โดยมีคณะกรรมการประสานงานหลักสูตรพยาบาลระดับต้นระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและทบวงมหาวิทยาลัย

หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง

เป็นหลักสูตรการอบรมระยะสั้น (3 เดือน) ที่รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ และคณะพยาบาลศาสตร์ได้จัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การพยาบาลเฉพาะสาขา ให้แก่พยาบาลประจำการที่อยู่ในโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศไทย โดยถือเอาความต้องการของสถาบันที่ส่งมาเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ที่สำคัญก็คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในสาขาการพยาบาลเฉพาะด้าน ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ มีความเชื่อว่าพยาบาลที่ทำงานอยู่ในสาขาต่าง ๆ นั้นจะสามารถพัฒนาทักษะและความเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ ได้ ถ้าได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้และความสามารถ โดยสามารถเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติงานประจำวันด้วย ทั้งนี้เพราะการศึกษามีได้สิ้นสุดในวันจบหลักสูตร การศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอาจไม่จำเป็นสำหรับพยาบาลทุกคน แต่การเพิ่มพูนความรู้เฉพาะด้านเป็นสิ่งที่กระทำได้และจำเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนั้นรองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ ยังได้จัดหลักสูตรอบรมการบริหารการพยาบาล ซึ่งจัดเป็นโครงการร่วมมือกับกองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยกระทรวงสาธารณสุขส่งพยาบาลระดับบริหารของโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอมาเข้ารับการอบรมปีละ 1 ครั้ง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนี้ก็เพื่อพัฒนาผู้บริหารทางการพยาบาลให้มีความรู้และแนวความคิดทางการบริหารพยาบาลอันจะเป็นผลส่งให้เกิดคุณภาพที่ดีของบริการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยเริ่มต้นอบรมรุ่นแรกเมื่อ พ.ศ. 2519 ปีละ 1 รุ่นเป็นต้นมา ใช้เวลาในการอบรม 3 เดือน ต่อมาเปลี่ยนเป็น 8 สัปดาห์ เป็นภาคทฤษฎี และต่อมาในปีการศึกษา พ.ศ. 2523 ปรับปรุงเป็นทฤษฎีเข้มข้น 4 สัปดาห์ และฝึกปฏิบัติในโรงพยาบาลต่างจังหวัด 4 สัปดาห์ หลักสูตรนี้เมื่อกระทรวงสาธารณสุขมีความเพียงพอแล้ว คณะพยาบาลศาสตร์มีแผนจะเปิดเป็นสาขาการพยาบาลเฉพาะทางสาขาหนึ่ง (วิเชียร ทวีลาภ, 2525)

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาล)

หลักสูตรนี้ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ เป็นผู้ริเริ่มวางแผนเปิดหลักสูตรปริญญาโททางการพยาบาลเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้เปิดรับนักศึกษาได้ตั้งแต่ พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา มีระยะเวลาในการศึกษา 2 ปีเต็ม นักศึกษาต้องเรียนวิชาที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ด้วย

ภาคผนวก ก.

แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำด้านวิชาชีพ
การพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ

ชุดที่ 1. แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ

1. อยากให้อาจารย์ช่วยเล่าชีวิตตั้งแต่วัยเด็กว่าเป็นอย่างไร การเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นแบบไหน ความเป็นอยู่และฐานะของครอบครัวในวัยเด็กเป็นอย่างไร
2. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องของภาวะผู้นำและการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่จะช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับเด็ก
3. อาจารย์มีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวและเครือญาติอย่างไร อาจารย์ใกล้ชิดกับใครมากที่สุด และใครเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของอาจารย์มากที่สุด
4. อาจารย์เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2467 ในสมัยนั้นสภาพแวดล้อมของสังคมไทยเป็นอย่างไร อาจารย์คิดว่าสภาพแวดล้อมของสังคมมีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของอาจารย์อย่างไร
5. อาจารย์เป็นบุตรคนแรกของครอบครัว มีหน้าที่ พิเศษอะไรบ้างในครอบครัว
6. อาจารย์คิดว่าการได้รับการอบรมสั่งสอนในวัยเด็ก มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในวัยต่อมาอย่างไรบ้าง
7. สมัยอยู่โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อาจารย์เรียนเป็นอย่างไรและได้ทำกิจกรรมอะไรบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำ เคยเป็นหัวหน้าชั้นหรือไม่
8. เพื่อนนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาของอาจารย์มีใครบ้าง ปัจจุบันท่านเหล่านั้นอยู่ที่ไหน
9. บุคคลที่ส่งเสริมให้อาจารย์ได้เรียนหนังสือมีใครบ้าง และท่านเหล่านั้นมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการเรียน
10. บทบาทของผู้นำในสังคม โกรทพระและสังคมไทยทั่วไปนั้นเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

11. ทำไมอาจารย์ถึงเลือกเรียนพยาบาล อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาล
12. อาจารย์เริ่มต้นการศึกษาพยาบาลที่ไหน การเรียนของอาจารย์เป็นอย่างไร
13. อาจารย์คิดว่าการเรียนพยาบาลในสมัยนั้น มีการส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำหรือไม่ อย่างไร
14. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับการที่จะพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาล และมีวิธีการอย่างไร
15. อาจารย์ได้พัฒนาภาวะผู้นำของอาจารย์ ในช่วงที่เป็นนักเรียนพยาบาลอย่างไรบ้าง
16. เพื่อนนักเรียนพยาบาลที่ใกล้ชิดกับอาจารย์มีใครบ้าง และอาจารย์มีบทบาทอะไรในกลุ่มเพื่อน
17. ขณะเรียนพยาบาล อาจารย์มีบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ ถ้ามีบุคคลนั้นมีอิทธิพลต่ออาจารย์อย่างไรบ้าง
18. อาจารย์เริ่มมีความคิดอยากพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลตั้งแต่เมื่อไร มีเหตุจูงใจอย่างไรบ้าง
19. หลังจบการศึกษาพยาบาลจากโรงเรียนพยาบาลและผดุงครรภ์ ศิริราช อาจารย์เริ่มทำงานที่ไหน ทำไมถึงเลือกทำงานที่สถานทีนั้น ขณะที่ทำงานเป็นพยาบาลประจำการอยู่นั้น อาจารย์มีการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างไร
20. อะไรเป็นสาเหตุจูงใจให้อาจารย์ไปเรียนต่อต่างประเทศ อาจารย์ไปเรียนต่อพร้อมใครบ้าง มีเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยหรือไม่
21. การไปเรียนต่อต่างประเทศ อาจารย์ได้รับอิทธิพลอะไรบ้างจากวัฒนธรรมตะวันตก
22. อาจารย์คิดว่าระบบการศึกษาพยาบาลของต่างประเทศ มีความเหมือนและแตกต่างจากระบบการศึกษาพยาบาลไทยอย่างไร และสามารถนำมาปรับใช้ในประเทศไทยได้หรือไม่ อย่างไร
23. ทำไมอาจารย์ถึงย้ายไปเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ คณะแพทยศาสตร์ เชียงใหม่
24. อาจารย์ปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารในตำแหน่งใดบ้างและที่สถาบันไหน
25. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารกับการพัฒนาภาวะผู้นำ
26. บุคคลที่สนับสนุน ส่งเสริมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับอาจารย์มีใครบ้าง มีอิทธิพลต่ออาจารย์อย่างไรบ้าง
27. อาจารย์มีคติในการทำงานอย่างไร

28. การที่อาจารย์ได้มีบทบาทในองค์การวิชาชีพ โดยเป็นนายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยถึง 3 สมัย อาจารย์มีการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลทั้งก่อนเข้ารับตำแหน่ง และขณะดำรงตำแหน่งอย่างไรบ้างและมีวิธีดำเนินการอย่างไร

29. อาจารย์มีหลักและแนวคิดในการทำงานกับผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร

30. การที่อาจารย์ได้เป็นตัวแทนพยาบาลไทย ไปประชุมต่างประเทศหลายๆประเทศในกลุ่มอาเซียนนั้น เมื่อกลับมา อาจารย์ได้นำแนวคิดนั้นมาใช้กับองค์การพยาบาลไทยอย่างไรบ้าง และเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง

31. สถานภาพของวิชาชีพการพยาบาลไทยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นอย่างไร รวมทั้งสถานภาพความเป็นผู้หญิง การได้รับการยอมรับจากสังคมมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

32. ผลงานด้านวิชาชีพการพยาบาลของอาจารย์มีอะไรบ้าง

33. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาระดับผู้นำ ให้กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านให้บริการพยาบาล

34. อะไรเป็นสาเหตุให้อาจารย์แต่งตำราทางการพยาบาล และมีผลงานมากมายที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

35. อาจารย์คิดว่าผู้นำทางการพยาบาลไทยในยุคเดียวกับอาจารย์และยุคปัจจุบันเป็นอย่างไร อาจารย์ชื่นชมผู้นำทางการพยาบาลท่านใด เพราะสาเหตุใด

36. อาจารย์มีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลอย่างไร มีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล และควรมีคุณลักษณะอย่างไร

37. อาจารย์ฝึกฝนตนเองอย่างไรบ้างเพื่อให้มีภาวะผู้นำ

38. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาระดับผู้นำ และมีวิธีการอย่างไรบ้าง

39. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระดับผู้นำของอาจารย์มีอะไรบ้าง อาจารย์มีวิธีแก้ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร

40. อาจารย์มีงานอดิเรกอะไรบ้าง

41. การที่อาจารย์เป็นผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ทั้งในและต่างประเทศได้นั้น อาจารย์คิดว่าเป็นเพราะองค์ประกอบใด

42. อาจารย์มีแนวคิดอย่างไร ที่จะทำให้วิชาชีพการพยาบาลพัฒนาก้าวหน้าต่อไปในทุกๆ ด้าน

43. หลังเกษียณราชการแล้วอาจารย์ยังช่วยพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลอีก โดยมีงานที่ อาจารย์รับผิดชอบอย่างไรบ้าง

44. อาจารย์ใช้หลักในการดำเนินชีวิตตนเองอย่างไรที่ทำให้มีความสุขและประสบผลสำเร็จในชีวิตจนถึงปัจจุบันนี้

ชุดที่ 2. แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัว เครือญาติ

1. สมัยเด็กๆ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีลักษณะนิสัยอย่างไร มีการแสดงการเป็นผู้นำหรือไม่ อย่างไร
2. ผลการเรียนรู้ของ รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ เป็นอย่างไร สมัยเด็กๆอาจารย์มีความสนใจในวิชาชีพการพยาบาลหรือไม่
3. ครอบครัวมีการเลี้ยงดูอาจารย์ในลักษณะใด มีการส่งเสริมภาวะผู้นำหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านอาจารย์มีงานหน้าที่พิเศษในครอบครัวอะไรบ้าง และมีงานอดิเรกแบบไหน
5. ท่านอาจารย์เป็นบุตรคนแรกของครอบครัว อาจารย์มีส่วนช่วยเหลือและแสดงภาวะผู้นำต่อน้องๆหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านอาจารย์มีอิทธิพลต่อน้องๆ และเป็นพี่รักของบุคคลในครอบครัวรวมทั้งเครือญาติหรือไม่ เวลา น้องๆมีปัญหา ได้ปรึกษาท่านอาจารย์หรือไม่
7. ค่านิยมในการเรียนและการทำงานของสตรีในสังคมวัฒนธรรมสมัยนั้นเป็นอย่างไร
8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวสมัยที่อาจารย์ยังเด็กๆ และวิธีการที่จะส่งเสริมให้อาจารย์ เกิดภาวะผู้นำควรทำอย่างไร
9. ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาลของบุคคลในสมัยนั้นเป็นอย่างไร
10. ท่านคิดว่าการที่อาจารย์เป็นผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาล ที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เป็นเพราะสาเหตุใด

ชุดที่ 3. แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิดโดยตรง คือ กลุ่มเพื่อน ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชา ลูกศิษย์ และบุคคลในองค์กรวิชาชีพ

1. ท่านรู้จักและใกล้ชิดกับรองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภตั้งแต่เมื่อไร
2. ท่านคิดว่ารองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีแนวคิดต่อวิชาชีพการพยาบาลอย่างไร
3. ท่านคิดว่ารองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลที่เด่นชัดอย่างไรบ้าง
4. ท่านคิดว่ารองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีคุณลักษณะอย่างไร

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง รองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ กับบุคคลอื่นๆเป็นอย่างไร
6. ท่านคิดว่ารองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างไรและมีการพัฒนาภาวะผู้นำวิธีใดบ้าง
7. บุคคลที่รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ ยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของรองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภมีใครบ้าง
8. ผลงานด้านวิชาชีพการพยาบาลที่เด่นชัด ของรองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ มีอะไรบ้าง
9. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภาวะผู้นำ ของรองศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ มีอะไรบ้าง
10. ท่านคิดว่า การที่รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ทวีลาภ เป็นผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศได้นั้น เป็นเพราะองค์ประกอบใด

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาว นิภา มีเครือรอด
วัน เดือน ปี เกิด	28 กรกฎาคม 2503
ภูมิลำเนา	จังหวัดสุโขทัย
ประวัติการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (การพยาบาลและผดุงครรภ์) เกียรตินิยมอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2526
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	
พ.ศ. 2526 - 2536	พยาบาลประจำการ งานการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
พ.ศ. 2537 - ปัจจุบัน	หัวหน้าหอผู้ป่วยหนักออร์โธปิดิกส์ งานการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่